

Verpleeghuis- woon- en thuiszorg

Veilig werken bij uitleen verpleegartikelen

Werkgroep Infectie Preventie
Vastgesteld: maart 2004
Revisie: maart 2009

Aan de samenstelling van deze richtlijn werd, behalve door leden en medewerkers van de WIP, bijgedragen door: de heer prof. dr. H.J.M. Cools, De Bieslandhof, Delft; mevrouw E. Dekker, St.Lucas Andreas Ziekenhuis, Amsterdam en mevrouw G.V.M. Koopmans-Zwanenburg, Ziekenhuis Leyenburg, Den Haag.

Dit document mag vrijelijk worden vermenigvuldigd en verspreid mits de Werkgroep Infectie Preventie (WIP) als bron wordt vermeld.

Controleer altijd of dit de meest recente versie van de richtlijn is (zie www.wip.nl). De WIP acht zich na het verschijnen van een update niet meer verantwoordelijk voor gedateerde versies van de richtlijn.

Opmerkingen over deze richtlijn ontvangen wij graag via stwip@wip.nl.

DISCLAIMER

De geplande revisiedatum van deze richtlijn is verlopen. Dit kan betekenen dat de richtlijn (op onderdelen) niet meer up-to-date is. De gebruiker dient daarom zelf na te gaan of deze richtlijn nog up-to-date is.

Werkgroep Infectie Preventie
p/a Leids Universitair Medisch Centrum
Kamer C7-P-131
Postbus 9600
2300 RC Leiden
T 071 52 66 756
E stwip@wip.nl
I www.wip.nl

Inhoudsopgave

Inleiding.....	1
1 Algemene voorzorgsmaatregelen	1
2 Transport.....	1
3 Uitleen en inname.....	1
4 Reiniging en desinfectie	2
4.1 Wanneer is desinfectie noodzakelijk	2
4.2 Reiniging	2
4.3 De werkruimte.....	2
4.4 De opslagruimte.....	2
4.5 Samenvatting reiniging en desinfectie.....	3
Bijlage A. Literatuur	4

Inleiding

Hygiëne-maatregelen ten aanzien van de uitleen van verpleegartikelen en hulpmiddelen hebben een tweeledig doel:

- het voorkomen van besmetting van de cliënt (en diens huisgenoten);
- het de voorkomen van besmetting van de hulpverlener en/of de medewerker van de thuiszorg die de verpleegartikelen en hulpmiddelen bij de cliënten thuis bezorgt en weer ophaalt én van de medewerkers van de thuiszorg die zich bezighouden met technisch onderhoud, reiniging, desinfectie en opslag van de artikelen.

1 Algemene voorzorgsmaatregelen

- ☞ De basis voor infectiepreventie bij de uitvoering van de in deze richtlijn beschreven handelingen is altijd gelegen in naleving van de algemene voorzorgsmaatregelen, zoals door de Werkgroep Infectiepreventie beschreven in de richtlijnen Persoonlijke hygiëne medewerkers, Infecties medewerkers, Handhygiëne, Persoonlijke beschermingsmiddelen en Accidenteel bloedcontact.

2 Transport

- ☞ Voor het vervoer van de verpleegartikelen naar- en van de cliënt wordt gebruik gemaakt van een gesloten bestelauto, waarvan de laadruimte is uitgerust met een gladde, nat afneembare vloer en van nat afneembare rubberen stootranden om beschadiging van de verpleegartikelen te voorkomen.
- ☞ Synthetische sjobanden, te gebruiken om de lading tijdens de rit vast te zetten, worden bij zichtbare verontreiniging gereinigd in de wasmachine.
- ☞ De bij cliënten te bezorgen artikelen en de van cliënten op te halen artikelen moeten zo worden vervoerd, dat vuile artikelen gescheiden zijn van schone.
De laadruimte kan door het aanbrengen van een variabele scheiding in twee compartimenten worden verdeeld. Een andere mogelijkheid om vuile artikelen van schone gescheiden te houden is de schone artikelen in plastic verpakt te vervoeren.
- ☞ De laadruimte van de bestelauto dient in elk geval eenmaal per week met water en schoonmaakmiddel te worden gereinigd. Wanneer er aanleiding toe is vindt extra reiniging plaats. Verhuisdekens worden goed gelucht.
- ☞ Extreem verontreinigde materialen worden verpakt in een plastic zak. Bij het inpakken worden handschoenen gedragen.
- ☞ Wanneer bij het transport ook naaldencontainers worden vervoerd, moeten deze goed zijn afgesloten.
- ☞ De chauffeur dient onderweg in de auto te beschikken over tenminste een hoeveelheid niet-steriele handschoenen (juiste maat), papieren tissues en een flesje handalcohol.

3 Uitleen en inname

- ☞ Alle artikelen worden na gebruik in goede staat en schoon ingeleverd bij het uitleencentrum.

Wanneer gebruikte artikelen thuis worden opgehaald, dienen ze eveneens in goede staat en schoon voor vervoer te zijn klaargezet. Door de medewerker die de artikelen in ontvangst neemt, wordt gecontroleerd of ze werkelijk in goede staat en schoon zijn.

Bij aflevering wordt de cliënt geïnstrueerd over de wijze waarop de verpleegartikelen dienen te worden gereinigd.

4 Reiniging en desinfectie

Onder *reiniging* wordt verstaan het verwijderen van zichtbaar vuil en onzichtbaar organisch materiaal om te voorkomen dat micro-organismen zich kunnen handhaven en vermeerderen en worden verspreid [1].

Onder *desinfectie* wordt verstaan het verminderen van het aantal micro-organismen (bacteriën, schimmels of virussen) op levenloze oppervlakken, intacte huid of slijmvliezen, tot een aanvaardbaar geacht niveau. Zie voor meer informatie de richtlijn Reiniging, desinfectie en sterilisatie.

4.1 Wanneer is desinfectie noodzakelijk

Desinfectie (met chloor 1000 ppm of alcohol 70%) van verpleegartikelen is alleen noodzakelijk als er zichtbaar bloed op aanwezig is. Grondige reiniging met water en een schoonmaakmiddel dient aan de desinfectie vooraf te gaan. Over het algemeen kan dus met alleen reiniging worden volstaan.

4.2 Reiniging

- ☞ Alle binnengekomen artikelen worden na ontvangst in het uitleencentrum gereinigd met water en een schoonmaakmiddel.
- ☞ Adviezen voor het reinigen van de verschillende artikelen:
  - Gebruik voor artikelen die alleen gereinigd moeten worden altijd gelijke (één kleur) doeken en emmers;
  - Handdoeken en vaatdoekjes die voor nadrogen worden gebruikt, worden dagelijks verschoond [2].
Deze doeken moeten bij minstens 60°C worden gewassen.
  - Zonodig worden wielen van rolstoelen en rollators eerst gereinigd met een borstel.
- ☞ Artikelen die ter reparatie worden aangeboden dienen vooraf gereinigd en zonodig gedesinfecteerd te zijn.

4.3 De werkruimte

Ideaal is het als de schoonmaak- en desinfectieruimte rechtstreeks van buitenaf kan worden bereikt. Daarom wordt door de WIP aanbevolen bij verbouwings- en nieuwbouwplannen hier zoveel mogelijk rekening mee te houden.

- ☞ In de schoonmaak- en desinfectieruimte zijn warm- en koudwateraansluitingen aanwezig en voldoende faciliteiten om artikelen te kunnen spoelen en onderdompelen. Ook dient deze ruimte te zijn voorzien van een goed afneembare vloer en goed afneembare wanden.
- ☞ In verband met het gebruik van chloor moet er een goed werkend ventilatiesysteem zijn. De vloer is voorzien van een schrobput.

4.4 De opslagruimte

- ☞ Vuile artikelen worden in het uitleencentrum gescheiden gehouden van schone. Dit kan worden aangegeven door het aanbrengen van een ruimtelijke markering. Er moet voldoende ruimte zijn om de "vuile" artikelen op te slaan totdat ze zijn schoongemaakt.

- ☞ Alle schone artikelen dienen stofvrij te worden opgeslagen.

4.5 Samenvatting reiniging en desinfectie

- ☞ Gebruikte artikelen worden grondig gereinigd met water en zeep.
- ☞ Na reiniging worden de artikelen goed gedroogd, waarbij erop wordt toegezien dat nergens water in kan achterblijven, ze worden vervolgens droog opgeslagen.
- ☞ Plekjes met bloed of andere lichaamsvochten worden vooraf gereinigd en vervolgens gedesinfecteerd met chloor 1000 ppm of alcohol 70%. Daarbij worden handschoenen gedragen.
- ☞ Doeken die gebruikt worden voor artikelen die zowel gereinigd als gedesinfecteerd moeten worden, worden apart gehouden.

Bijlage A.   Literatuur

1. Sengers, I.J.M., Y.M. Ouwerkerk, en S. Terpstra, editors, *Hygiëne en Infectiepreventie*. Lochem: De Tijdstroom, 2000.
2. W.I.P., *Reiniging en desinfectie van ruimten, meubilair en voorwerpen*. Richtlijn 6b, 2000.